

„Računarstvo u oblaku“ će preoblikovati IT

Analitičari i IT profesionalci upozoravaju da je sve više kompanija koje se okreću „računarstvu u oblaku“, kao načinu za prilagođavanje svoje računarske infrastrukture i smanjenje troškova.

„RAČUNARSTVO U OBLAKU“ (engl. *cloud computing*) je relativno nov pojam, koji označava IT infrastrukturu sa dinamičkim deljenim resursima, virtualizovanim, i ponuđenim korisnicima u vidu usluga. Ta nova tehnologija (tačnije novi vid računarstva), kod koje se prednost daje umreženim uređajima, međusobnoj saradnji, poslovnoj upotrebi društvenih mreža, povećanoj obradi podataka u realnom vremenu i Web 2.0 aplikacijama – smatraju mnogi stručnjaci – zameniče tradicionalne centre za obradu podataka u kojima su kompanije vlasnici sopstvenih hardverskih i softverskih sistema. Osim toga, ovaj vid računarstva može se svrstati u „zelene“ tehnologije, odnosno tehnologije kod kojih se vodi računa o zaštiti životne sredine, što je u poslednje vreme oblast kojoj sve velike svetske IT kompanije poklanjaju pažnju.

Termin „oblak“ predstavlja metaforu za Internet (zasnovanu na uobičajenom predstavljanju Weba u vidu oblaka na dijagramima koji prikazuju računarsku mrežu) i apstrakciju njegove složene infrastrukture. „Računarstvo u oblaku“ je i vrsta računarstva u kome se IT mogućnosti dobijaju kao opcija koja korisnicima omogućava da i bez poznavanja Interneta koriste ponuđene usluge. U ovom vidu računarstva informacije su stalno pohranjene na serverima na Internetu, a privremeno se smeštaju na klijentima kao što su stoni, prenosivi, ručni računari itd.

Već sada pojedine kompanije usvajaju novi model poslovanja, u okviru koga ne moraju da vode računa o hardveru koji koriste, njegovom održavanju i nadogradnji. O svemu tome brine partnerska kompanija, davalac usluga u okviru „računarstva u oblaku“, i to na mnogo brži i

efikasniji način. Primera radi, ta kompanija vodi računa o nadogradnji softvera svojih klijenata i kada za to dode vreme obavlja tu proceduru na najbrži način – naravno, preko Interneta. Kompanija-korisnik usluga, pak, štedi novac i vreme tako što njeni IT stručnjaci mogu da se bave drugim zadacima, važnijim po kompaniju i neretko profitabilnijim.

Druga važna osobina „računarstva u oblaku“ je njegova fleksibilnost. Budući da su usluge u ovoj oblasti virtualne i

isporučuju se preko Interneta, korisnici mogu lako povećati ili smanjiti svoje zahate, u zavisnosti od svojih potreba. U konvencionalnom računarstvu pak, korisnici moraju da se ponašaju na sasvim suprotan način i unapred predvide svoje potrebe, kapacitete i sredstva.

Ipak, da „oblačno računarstvo“ ne bi izgledalo sasvim ružičasto, treba napomenuti da postoje neke oblasti računarstva u kojima konvencionalne informacione tehnologije još uvek daju bolje rezultate. To se pre svega odnosi na rad sa glomaznim bazama podataka, kakve su, primera radi, one u zdravstvenim ustanovama, u kojima se čuvaju medicinski podaci pacijenata. U tim slučajevima konvencionalne aplikacije još uvek prednjače u odnosu na

ekvivalentne aplikacije iz „računarstva u oblaku“.

Svoju podršku novim tehnologijama, koje će bez svake sumnje promeniti računarstvo kakvo danas poznajemo, najavile su i velike softverske kompanije. Primera radi, Google već nekoliko godina razvija paket Web-orijentisanih aplikacija Google Apps, koji omogućava da se uobičajene poslovne aplikacije koriste sa Mreže – korisnik im pristupa kroz program za čitanje sadržaja Weba, dok se softver i podaci nalaze na Googleovim serverima.

U priču se, naravno, uključio i softverski džin iz Redmonda. Stiv Bolmer, izvršni direktor Microsofta saopštio je krajem prošle godine da ta kompanija razvija Internet komponente više svojih ključnih programa, kao što su SharePoint, Exchange i Dynamics. Po njegovim rečima, radi se o novoj poslovnoj strategiji koja je u kompaniji nazvana „softver plus usluge“. Ta strategija treba da osnaži glavne Microsoftove programske aplikacije tako što će im dodati nove funkcionalnosti zasnovane na Webu.

Bilo kako bilo, predstoje nam zanimljivi događaji, nakon kojih informacione tehnologije koje danas koristimo, po svojoj prilici, neće ostati iste. Brza veza sa Internetom, aplikacije koje rade u čitaču Weba, usluge koje se distribuiraju preko Interneta i prostor za čuvanje podataka na Internetu, postaće nešto što će svako morati da ima, bilo da računar koristi u poslovne svrhe ili za zabavu.

Bez obzira na meteorološki pojam u svom imenu (koji će kod nekih možda izazvati nelagodu), čini se da će nam „računarstvo u oblaku“ doneti nove mogućnosti koje do pre neku godinu nismo ni naslućivali.

Grgo Butirić je zamenik glavnog i odgovornog urednika časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/grgo.